
Biblická církev Praha

– přehled učení

---

www.krestanepraha.cz

Obsah

1. Písmo.....	7
<i>Kánon Písma.....</i>	<i>7</i>
<i>Inspirace.....</i>	<i>7</i>
<i>Bezchybnost a autorita.....</i>	<i>7</i>
<i>Srozumitelnost.....</i>	<i>7</i>
<i>Originální jazyky.....</i>	<i>8</i>
<i>Autografy.....</i>	<i>8</i>
2. Obecné zjevení.....	8
3. Trojjediný Bůh.....	8
<i>Nepoznatelnost Boha.....</i>	<i>8</i>
<i>Trojice.....</i>	<i>8</i>
<i>Boží atributy.....</i>	<i>9</i>
4. Boží úradky.....	9
<i>Věčné úradky.....</i>	<i>9</i>
<i>Předzvědění.....</i>	<i>9</i>
<i>Zodpovědnost člověka.....</i>	<i>9</i>
<i>Smíření.....</i>	<i>10</i>
<i>Povolání vyvolených.....</i>	<i>10</i>
<i>Prostředky.....</i>	<i>10</i>
5. Stvoření.....	11
<i>Stvoření všech věcí.....</i>	<i>11</i>
<i>Jedinečnost člověka.....</i>	<i>11</i>
<i>Člověk byl stvořen dobrý.....</i>	<i>11</i>
6. Boží prozřetelnost.....	11
<i>Boží prozřetelnost.....</i>	<i>11</i>
<i>Druhotná příčinnost.....</i>	<i>12</i>
<i>Zázraky.....</i>	<i>12</i>
<i>Problém zla.....</i>	<i>12</i>
7. Pád člověka.....	12
<i>Pokušení.....</i>	<i>12</i>
<i>Následky.....</i>	<i>12</i>
8. Doktríny milosti.....	13
<i>Úplná zkaženost.....</i>	<i>13</i>
<i>Nepodmíněné vyvolení.....</i>	<i>13</i>
<i>Konkrétní smíření.....</i>	<i>14</i>
<i>Účinná milost.....</i>	<i>14</i>
<i>Zachování svatých.....</i>	<i>14</i>
9. Boží smlouvy.....	15
<i>Smlouva s Noem.....</i>	<i>15</i>
<i>Smlouva s Abrahamem.....</i>	<i>15</i>
<i>Stará smlouva.....</i>	<i>15</i>
<i>Smlouva s Davidem.....</i>	<i>16</i>
<i>Nová smlouva.....</i>	<i>16</i>
10. Prostředník Kristus.....	16
<i>Věčný prostředník.....</i>	<i>16</i>

	Cele Bůh a cele člověk.....	17
	Kristovo ponížení a vyvýšení.....	17
	Kristus dokonale uspokojil Boží spravedlnost.....	17
	Kristus je vykupitelem těch, kdo byli spaseni v době Starého zákona	17
	Ježíš Kristus je náš prorok, kněz a král.....	18
11.	Lidská vůle.....	18
	Svoboda vůle.....	18
	Otroctví vůle.....	18
	Vůle věřících v tomto životě.....	18
	Vůle věřících po smrti.....	19
12.	Účinné Boží povolání.....	19
	Vnější povolání.....	19
	Vnitřní povolání.....	19
	Pouze Bohu patří všechny zásluhy.....	19
	Nemluvímata a lidé mentálně postižení.....	20
	Nevyvolení	20
13.	Ospravedlnění.....	20
	Ospravedlnění skrze víru.....	20
	Cena za ospravedlnění.....	21
	Kdy jsou vyvolení ospravedlnění?.....	21
	Ospravedlnění ve Starém zákoně.....	21
	Vložení aktivní poslušnosti.....	21
14.	Přijetí (adopce).....	22
15.	Posvěcení.....	22
	Nové srdce.....	22
	Boj s hříchem.....	22
	Zaručený růst.....	22
	Zaručené konečné vítězství.....	23
16.	Zachraňující víra.....	23
	Zachraňující víra je dar.....	23
	Účinky zachraňující víry.....	23
17.	Pokání.....	23
	Definice pokání	23
	Potřeba pokání.....	24
	Trvající pokání.....	24
18.	Dobré skutky.....	24
	Definice dobrých skutků	24
	Dobré skutky dokazují přítomnost zachraňující víry.....	24
	Zdroj dobrých skutků.....	25
	Spasení si není možné zasloužit.....	25
	Skutky nespasených.....	25
19.	Jistota spasení.....	25
	Definice jistoty.....	25
	Zápas o jistotu spasení.....	25
20.	Zákon Boží.....	26
	Shrnutí zákona.....	26

Ústní zákon.....	26
Morální zákon.....	26
Zákon svědomí.....	26
Možšíšův zákon.....	26
Desatero.....	27
Zákon Kristův.....	27
21. Uctívání.....	27
Cíl uctívání.....	27
Místo uctívání.....	27
Den uctívání.....	27
Uctívání v novozákonní době	28
22. Světská vláda.....	28
Zřízení Bohem.....	28
Světská vláda má omezenou pravomoc.....	28
Podíl věřících na světské vládě.....	28
Podřizování se světským autoritám.....	28
23. Sňatek a rozvod.....	28
Definice manželství.....	28
Účel manželství.....	29
Člověk může zůstat svobodný.....	29
Rozvod.....	29
Opětovný sňatek.....	29
24. Církev.....	29
Lid Boží	29
Boží lid v době Nového zákona.....	29
Místní církev.....	30
Vedení církve.....	30
Kázeň v církvi.....	30
25. Ustanovení pro církev.....	31
26. Křest.....	31
Význam křtu.....	31
Způsob křtu.....	31
Provádění křtu.....	31
27. Památka Páně.....	32
Ustanovení.....	32
Význam památky Páně.....	32
Varování.....	32
28. Stav člověka po smrti a vzkříšení z mrtvých.....	33
Co se děje po smrti.....	33
Co se stane při Kristově příchodu.....	33
29. Poslední soud.....	33
30. Role žen.....	34
Muži a ženy jsou si rovni.....	34
Muži a ženy mají různé role.....	34
31. Děti a církev.....	34
Role dětí v církvi.....	34

1. Písmo

Kánon Písma

Písmem rozumíme třicet devět knih Starého zákona a dvacet sedm knih Nového zákona. Nezahrnujeme do Písma apokryfní spisy, neboť nejsou inspirované Bohem. Ačkoliv tyto apokryfy mohou být zajímavé, nemají větší autoritu než jakékoliv jiné lidské spisy. Kánon Písma je kompletní a žádné další autoritativní zjevení do něj už nebude začleněno.

Žd 1,1-2

Inspirace

Bible je vdechnutá Bohem a zapsaná lidmi, proto můžeme mluvit o dvojitým autorství Písma. Přestože však byla psaná v průběhu mnoha staletí různými lidmi z různých kultur i společenských vrstev, za různých okolností, různými styly i jazyky, nenajdeme v ní žádné rozpory. Tuto jednotu můžeme vysvětlit tím, že Duch svatý je opravdovým autorem Písma svatého. Inspiroval (přesněji vydechl) poselství Písma. Vedl jednotlivé lidské autory k tomu, aby psali přesně to, co zapsali, ale současně vložili do textu svou osobnost i specifický literární styl.

2Tm 3,16-17; 2Pt 1,20-21; Lk 1,1-4; J 14,26; J 16,13-15; 2Pt 3,15-16

Bezchybnost a autorita

Písmo (Bible) je slovem Božím. Původní texty Bible (autografy) jsou jediným inspirovaným, bezchybným a neomylným Božím slovem, které existuje. Bible je neomylná, což znamená, že obsahuje jenom pravdu. Bible je také bezchybná a to znamená, že neobsahuje žádné chyby – ať již mluví o věcech náboženských nebo historických či vědeckých. Nalezneme v ní odpovědi na všechny otázky, které se týkají spasení, obsahu naší víry (čemu máme věřit) i způsobu, jak máme žít, abychom dělali radost svému Stvořiteli.

2Tm 3,16-17; J 10,34-35; Mt 5,17-18

Srozumitelnost

V základních otázkách, které se týkají porozumění tomu, co má člověk dělat, aby věřil v Ježíše Krista a žil pro něj, je Bible dostatečně srozumitelná všem lidem. A to i přesto, že všechny části Bible nejsou stejně srozumitelné a některá místa jsou z nejrůznějších důvodů těžší než jiná. | *2Tm 3,16-17; 2Pt 1,3*

Originální jazyky

Starý zákon byl původně zapsán v hebrejštině a aramejštině, Nový zákon v řečtině.

Autografy

Všechno, co bylo řečeno o Božím původu Bible, je v nejpřísnějším slova smyslu možné vztáhnout pouze na originální texty (autografy), ne na překlady. Přesto se z praktického hlediska můžeme spolehnout na to, že také každý překlad je aktuálním Božím slovem. A ty části Bible, u nichž nemáme naprostou jistotu, že byly součástí originálních textů, nijak neovlivňují základní pravdy křesťanské víry.

2. Obecné zjevení

Obecné nebo také přirozené zjevení je takové poznání Boha, které můžeme získat prostřednictvím Božího stvoření. Toto poznání je omezené a není dostatečné k tomu, aby kohokoliv přivedlo ke spasitelné víře. Na základě obecného zjevení nemůže nikdo poznat Boha tak, aby ho to přivedlo ke spasení. Poznání Boha zjevené ve stvoření slouží k tomu, aby každého člověka bez výjimky usvědčilo z viny před soudcem nebe a země. | Ř 1,18–20; Ž 19,1–6

3. Trojjediný Bůh

Nepoznatelnost Boha

Bůh Písma, jediný pravý Bůh, je ve svém bytí naprosto odlišný od člověka. Člověk byl stvořen k Božímu obrazu, ale je podobný Bohu jenom velmi omezeným způsobem. Není možné, aby člověk svou omezenou schopností mohl uchopit nekonečného Boha. Proto je naše poznání Boha jenom částečné. Nejsme schopni plně porozumět takovým věcem, jako je například Kristovo vtělení, Boží Trojice, vztah mezi Božím předurčením a lidskou zodpovědností nebo koncept Boží věčnosti, tedy skutečnost, že Bůh vždycky byl a bude.

Dt 29,29; 1Sl 15,29; J 1,1; Ř 9,10–21

Trojice

Písmo jasně učí, že je jeden Bůh, který je nekonečný a který existuje ve třech osobách: Otec, Syn a Duch svatý. Každá z těchto osob je cele Bohem, všechny jsou stejně věčné, jsou si rovny v moci

a slávě a ve stejné míře sdílejí tytéž atributy a dokonalosti. Ačkoliv jsou nerozdělené v přirozenosti a bytí, každá z osob Boží trojice má v dokonalé harmonii skrze celou věčnost odlišnou roli a funkci.

Dt 6,4; Mt 28,18–20; 1K 1,3; J 1,1–14; J 20,28; J 10,29–30; J 14,5–14; Sk 5,3–4

Boží atributy

Bůh je duch a je nekonečný ve svém bytí a ve své dokonalosti. Je nezměnitelný, věčný, bez počátku a bez konce. Bůh je vždycky všude ve své plnosti, přesto je oddělený od svého stvoření. Zná všechny věci, protože všechny věci ustanovil. Je všemohoucí, absolutně svatý a dokonale moudrý. Je naprosto dostatečný sám v sobě a žádným způsobem není závislý na svém stvoření. Bůh je láska, je soucitný a odpouští. Přesto je také soudcem, který každého člověka soudí naprosto spravedlivě podle své svatosti zjevené v jeho zákoně. Cokoliv Bůh dělá, je v souladu s jeho charakterem a jeho věčnými záměry. Nemůže zapřít sám sebe ani nemůže lhát.

J 4,24; Iz 6,1–3; 1S 15,29; 1 J 1,5; Gn 1,1; Ž 139; Ef 1,11; Ř 16,25–27; 1Tm 1,17, Ex 3,14; Sk 17,24–25; 1J 4,7–21; Ž 86,15; Na 1,2–3; 2Tm 2,13; Tt 1,2

4. Boží úradky

Věčné úradky

Bůh nikdy nebyl ani nikdy nebude něčím překvapený. Ze své svobodné vůle, bez toho, že by byl čímkoliv nucen, ve své nekonečné moudrosti a dobrotě předurčil před založením světa všechno, co se již stalo i všechno, co se ještě má stát. | *Ef 1,11; Ř 9,10–21; 1J 1,5*

Předzvědění

Bůh ví o všem, co se stane, protože určil všechno, co se má stát. Předzvěděním v otázce spasení rozumíme, že Bůh před stvořením světa učinil rozhodnutí, že spasí konkrétní lidi v předem stanoveném počtu. Bůh neurčil budoucnost tak, že by nejprve pohlédl dopředu v čase na to, jak se jednotliví lidé rozhodnou, a následně toto poznání zpětně aplikoval.

Ř 8,28–30; Am 3,2; Dt 7,7–8; Ř 11,1–2; Ef 1,4–5; Ř 9,10–13

Zodpovědnost člověka

Podstatou svého bytí Bůh není jako člověk, ale je schopen naplánovat všechny věci tak, aby se děly přesně podle jeho vůle, aniž

by tím jakkoliv omezoval člověka. Proto Bůh nikdy nemůže být obviněn ze zla, které činí člověk. Člověk je zodpovědný za své jednání a nese vinu za všechno zlo, které činí.

Ř 9,19–21; 1J 1,5; Jk 1,13–15; Sk 4,27–28

Smíření

Bůh ve své milosti rozhodl, že konkrétní neměnný počet lidí a andělů získá věčný život. Ostatní Bůh ponechal v jejich hříších, za které budou spravedlivě odsouzeni, čímž na nich Bůh zjeví svou dokonalou spravedlnost.

Ef 1,4–5.11; 1Tm 5,21; Mt 25,41; Ř 6,23

Povolání vyvolených

Před stvořením světa předurčil Bůh k věčnému životu ty, kdo uvěří v Pána Ježíše Krista. Svrchovaně je podle svého vlastního, nám nezjeveného rozhodnutí vyvolil, aby byli v Kristu a zakoušeli v něm věčnou slávu. Nevyvolil je proto, že by viděl, že jednoho dne uvěří, protože samotná víra ke spasení je Božím darem. Ani je nevyvolil proto, že by v nich viděl cokoliv dobrého, protože všichni lidé přicházejí na svět jako Boží nepřátelé, kteří nenávidí Boha a jsou neschopní jakéhokoliv dobrého skutku. Vyvolení nežijí po svém obrácení dokonalým životem, ale zápasí o to, aby poslouchali svého Pána a nesli ovoce, které svědčí o jejich proměněném srdci.

Ef 1,4–5.11; J 6,44; Ř 3,10–18; Ef 2,8–10; Ř 9,10–13; 1K 2,14; Ga 5,16–18; Ř 8,1–14; Zj 2,7

Prostředky

Současně s tím, jak Bůh předurčil spasení vyvolených, ustanovil také prostředky jejich spasení. Ze svého padlého stavu v Adamovi jsou vykoupeni zástupnou smrtí Ježíše Krista na kříži. V určeném čase jsou Duchem svatým povoláni ke Kristu skrze slyšení (nebo čtení) zvěsti evangelia. Jsou ospravedlněni, přijati (adoptováni) do Boží rodiny a od té chvíle budou posvěcováni. Boží mocí, která skrze Bohem darovanou víru působí v jejich životech, jsou také v této víře zachováni až do jejich setkání s Pánem. Bůh je určil k oslavení, které je jim zárukou, že budou v dokonalém stavu navěky přebývat s Bohem.

J 6,44; J 3,16; Ř 10,1–15; Ef 2,8–10; Ř 5,12–21; 1K 2,14; Ř 8,1–17; Ř 8,28–30; Ř 3,21–26; Ga 4,1–7; Ef 1,4–5; Fp 1,6

5. Stvoření

Stvoření všech věcí

Na počátku se Bohu Otci, Synu a Duchu svatému zalíbilo svým slovem z ničeho přivést k existenci celý stvořený svět a všechno, co je v něm – viditelné i neviditelné. Bůh podle svého záměru stvořil nejrůznější skupiny andělů s nejrůznějšími funkcemi. Před stvořením světa byl jenom Bůh. Mimo jeho působení nebylo nikdy nic stvořeno. Bůh stvořil viditelný svět v šesti po sobě jdoucích dnech. Šestého dne, poté co stvořil člověka, Bůh na celé své stvoření pohlédl a řekl, že je velmi dobré.

Gn 1,1-2,25; Žd 1,2; J 1,1-3; Job 33,4; Ko 1,15-20

Jedinečnost člověka

Bůh stvořil člověka jako vrchol všeho stvoření, stvořil ho jako muže a ženu s rozumnou a nesmrtelnou duší. Člověk byl na rozdíl od všeho ostatního díla stvořen podle Božího obrazu jako rozumná a morální bytost a dostal příkaz plodit potomky a vládnout nad celou zemí. | *Gn 1,1-28; Ř 1,28-31; Ř 2,12-16; Ko 3,10; Ef 4,24*

Člověk byl stvořen dobrý

Adam a Eva byli stvořeni nevinní a se schopností činit dobro. Nemuseli být nuceni k tomu, aby poslouchali Boha. Poslouchali ho ochotně. Bůh naplnil každou jejich potřebu i potěšení. Dostali jenom jedno jediné omezení: že nesmí jíst ze stromu poznání dobrého a zlého. | *Gn 1,26-2,25*

6. Boží prozřetelnost

Boží prozřetelnost

Bůh, který tvoří všechny bytosti pro své svaté potěšení, se nerozhodl po dokončení svého stvořitelského díla odebrat na odpočinek do nebe a pouze sledovat, co se nutně musí stát v jeho vesmíru. Naopak, ve své nekonečné moudrosti a moci, ovládá veškerou druhotnou příčinnost a z ní vyplývající následky. Vše udržuje a vládne všemu stvoření a okolnostem takovým způsobem, aby všechno vzájemně spolupůsobilo k dosažení jeho věčného plánu. Jeho neviditelná řídicí ruka se nazývá Boží prozřetelnost.

Ko 1,16; Dn 4,28-35; Ř 8,28; Ef 1,11

Druhotná příčinnost

První příčina všeho, co se děje ve vesmíru, je věčné, neměnitelné Boží rozhodnutí, které Bůh vynesl před počátkem světa. Nic není ponecháno náhodě, nic neobejde jeho prozřetelnost. Jeho moudrá prozřetelnost používá druhotnou příčinnost, tj. kauzální vztah mezi příčinou a jejím následkem. Na otázku „co způsobilo, že člověk uvěřil“, odpovídáme uvedením dvou příčin. První příčinou je svrchované Boží vyvolení; druhou příčinou je určitá zkušenost v životě člověka, kterou Bůh použil k tomu, aby ho přitáhl k sobě.

Sk 4,27–28; Gn 50,19–21; Ef 1,11

Zázraky

Zázrak je událost, ve které Bůh používá svou moc, která způsobí, že se něco nadpřirozeného stane v přirozeném světě. Bůh koná zázraky, aby potvrdil pravomoc svého slova; např. panenské početí Ježíše Krista nebo dlouhý den v době Jozua. | *Lk 1,26–38; Joz 10,1–15; 2K 12,12*

Problém zla

Boží prozřetelnost je všezahrnující. Jeho neviditelná ruka ovládá satanovu vzpouru, pokušení v zahradě Eden, ukřižování Ježíše Krista a všechny ostatní zlé skutky. Bůh se rozhodl před stvořením světa, že použije ve svém věčném plánu vše, včetně skutků zlých lidí. Přesto nesou svévolníci plnou odpovědnost za své činy. Bůh nemůže být obviněn. | *Sk 4,27–28; Gn 50,19–20; Př 16,4; Ř 9,10–21; Ř 11,33–36; 1J 1,5*

7. Pád člověka

Pokoušení

Bůh dal Adamovi a Evě v zahradě Eden příkaz, aby nejedli ovoce ze stromu poznání dobrého a zlého; neuposlechnou-li, zemřou. Žena byla satanem oklamána a jedla ovoce ze zakázaného stromu. Pak jej dala Adamovi a ten ochotně jedl také. První hřích Adama a Evy byl součástí Božího moudrého plánu.

Gn 2,15–17; Gn 3,1–7; Ř 5,12–21; Ef 1,11; 1K 15,20–28

Následky

Tím, že naši první rodičové, Adam a Eva, jedli zakázané ovoce, zemřeli duchovně a začali umírat i tělesně. Adam byl náš zástupce.

Když zhřešil, zhřešili jsme i my; to znamená, že neseme vinu za jeho hřích. V důsledku Adamova hřichu se všichni lidé rodí duchovně mrtví. Duchovní smrt se skládá ze dvou částí: z viny (trestní záznam) a z duchovní zkaženosti (zlé srdce). Veškeré lidstvo dědí vinu za Adamův hřích. Všichni tedy přicházíme na tento svět s trestním záznamem. I kdyby bylo možné žít dokonalý život, přesto bychom byli vinni Adamovým hřichem, a odsouzeni na základě jeho trestního rejstříku. Po Adamovi dědíme také zlé srdce. Na tento svět se rodíme jako Boží nepřátelé nenávidící Boha. Nikdo ze své přirozenosti netouží pravého Boha poznat ani mu vyhovět. Veškeré lidstvo ochotně dává přednost věčnému zatracení před přijetím Boha všeho stvoření. Každý člověk se rodí pod Božím hněvem.

Gn 2,15–17; Gn 3,1–24; Ř 5,12–21; Ř 6,23; Ef 2,1–3; Ř 1,28–32

8. Doktríny milosti

Úplná zkaženost

Následkem pádu člověk není schopen sám o sobě uvěřit evangeliu, které zachraňuje. Hříšník je mrtvý, slepý a hluchý k Božím věcem, jeho srdce je úskočné a zoufale zkažené. Jeho vůle není svobodná, je v zajetí své zlé přirozenosti, proto člověk nechce, a ve skutečnosti ani není schopen, v duchovní oblasti volit dobro nad zlem. V důsledku toho je zapotřebí mnohem více než pomoc Ducha svatého, aby byl hříšník přiveden ke Kristu. Hříšník musí být znovuzrozen, obživen Duchem, stát se novým stvořením. Víra není něco, čím by člověk přispěl ke spáse, víra je nedílnou součástí Božího daru spasení; je to Boží dar hříšníkovi, nikoli dar hříšníka Bohu.

Gn 2,15–17; Ř 5,12; Ž 51,5; 1K 2,14; Ř 3,10–18; Jer 17,9; J 6,44; Ef 2,1–10

Nepodmíněné vyvolení

Boží vyvolení některých lidí ke spáse před založením světa spočívá pouze v jeho vlastní svrchované vůli. Vyvolení konkrétních hříšníků se nezakládá na žádném předzvědění jejich odpovědi nebo poslušnosti, jako je víra, pokání atd. Naopak, Bůh je ten kdo uděluje víru a pokání každému jednotlivci, kterého si vyvolil. Tyto skutky jsou výsledkem, nikoliv příčinou Božího vyvolení. Boží vyvolení tedy nebylo stanoveno ani podmíněno žádnou ctnostnou kvalitou nebo skutkem, který by Bůh předem v člověku viděl. Ty, které svrchovaně vyvolil, přitáhne

moci Ducha, aby ochotně přijali Krista. A tak Boží vyvolení hříšníka, nikoli hříšníkovo vyvolení Krista, je podstatnou příčinou spásy.

Ř 9,10–21; Ef 2,4–11; Ef 2,4–10; Ř 8,29–30; Sk 11,18; Sk 13,48

Konkrétní smíření

Kristovo vykupující dílo bylo určeno jen pro záchranu vyvolených, aby jim skutečně zajistilo, nikoli umožnilo spásu. Svou smrtí zástupně vytrpěl trest za hříchy jistých, konkrétních hříšníků. Kromě očistění od hříchů Kristovo vykoupení zajistilo jeho lidu vše nutné k záchraně včetně víry, která je s ním spojuje. Duch svatý účinně uděluje dar víry všem, za které Kristus zemřel, čímž zaručuje jejich spásu.

Mt 1,21; Ř 5,12–21; Ř 3,21–26; Ef 2,8–10; Tt 3,5–6; Fp 1,6; J 10,11–30; J 17,6–12; Ř 8,28–30; J 6,44; Sk 20,28

Účinná milost

Kromě všeobecného, vnějšího pozvání ke spáse, které platí pro každého, kdo slyší evangelium, Duch svatý povolává Boží vyvolené zvláštním pozváním, které je nevyhnutelně vnitřně promění a přivede k záchraně. Vnější pozvání, které platí pro všechny, kdo jej slyší, může být, a často je, zamítnuto, zatímco vnitřní pozvání, které je určeno pouze vyvoleným, nelze odmítnout, vždy způsobí proměnu hříšníka. Duch svatý prostřednictvím této zvláštní vnitřní výzvy neodolatelně přitahuje hříšníky ke Kristu. V udělování spásy není nijak omezen lidskou vůlí, ani není závislý na spolupráci přirozeného člověka. Duch svrchovanou milostí ve vyvoleném hříšníkovi způsobí, aby uvěřil, činil pokání a svobodně přišel ke Kristu. Boží milost je neodolatelná a nepřemožitelná, nikdy neselže, vždy přivede k záchraně ty, jimž byla určena.

J 3,16; Mt 22,14; Sk 17,29–31; Mt 23,37–39; J 6,44; Ř 8,28–30; J 1,12–13; J 3,1–8; Ef 2,8–10

Zachování svatých

Všichni, kdo byli Bohem vyvoleni, smíření Kristem a jimž byla Duchem svatým darována víra, jsou zachráněni pro věčnost. Mocí všemohoucího Boha jsou drženi ve víře a budou v ní zachováni až do konce.

J 3,16; J 6,35–40; J 6,44; Fp 1,6; Fp 2,12–13; Ju 24–25; Ef 1,13–14; Ř 8,28–30; Ř 8,35–39

9. Boží smlouvy

Smlouva s Noem

Smlouva s Noem je smlouvou mezi Bohem a veškerým živým tvorstvem a zaslubuje, že Bůh už nezničí zemi vodou. Tato smlouva se netýká spasení, ale země a života a Bůh v ní zaručuje, že země bude existovat, dokud se nenaplní plán spasení.

Gn 9,8–17

Smlouva s Abrahamem

Jedná se o dohodu mezi Bohem a Abrahamem a jeho zaslíbenými potomky. Je to obraz Božího plánu spásy, který byl odhalen prostřednictvím fyzických potomků Abrahama. Bůh zaslíbil, že dá Abrahamovi mnoho potomků, zemi Kanaán a učiní ho požehnáním pro ostatní národy. Ježíš Kristus je pravým semenem Abrahama. Všichni, kteří byli na kříži zastoupeni Ježíšem Kristem, jsou pravými Abrahamovými dětmi. Naplnění zaslíbení abrahámovské smlouvy, které bylo dáno Abrahamovým fyzickým potomkům, bylo obrazem skutečného naplnění, které zakoušejí pouze praví věřící. Duchovní potomci Abrahama jsou všichni vyvolení v Kristu bez ohledu na etnický původ. Zaslíbení země bude naplněno novým nebem a novou zemí. Slib, že Abraham bude požehnáním celé zemi, se naplňuje ve velkém poslání, když je evangelium nesené do celého světa, aby přivedlo vyvolené z každého národa, jazyka a kmene.

Gn 12,1–3; Gn 13,14–17; Gn 15; Gn 17; Gn 22,15–18; Ga 3; Ga 4,21–31; Žd 3,7–4,11; Zj 5

Stará smlouva

Stará smlouva je také nazývána Mojžíšovou smlouvou nebo první smlouvou. Jednalo se o právní ujednání mezi Bohem a národem Izraelským, které bylo dáno Mojžíšovi na hoře Sinaj. Tato smlouva nebyla smlouvou milosti. Ačkoliv Pánův záměr při uzavření této smlouvy byl plný milosti, je smlouva sama smlouvou zákona a vyžaduje dokonalou poslušnost. Jakékoliv odchylení od poslušnosti vede k prokletí. Tato smlouva měla připravit cestu Mesiáši. Izrael nebyl jako celek věřícím lidem a stará smlouva způsobila, že se hřích Izraelců ještě rozhojnil. Stará smlouva nebyla nikdy dána k tomu, aby někoho zachránila. Měla sloužit jako fyzický obraz mnoha duchovních pravd, které mají být věřícími užívané dodnes. Desatero přikázá-

ní je základem a podstatou Mojžíšova zákona či Mojžíšovy smlouvy. Vylitím Ducha o letnicích byla uzavřena doba Staré smlouvy.

2K 3; Žd 7-10; 1K 10,1-13; Ex 20,1-21; Dt 5; Dt 27-28; Žd 3,7-19; Ř 5,20; Ř 9,1-5; Ga 3-4; Ko 2,16-23; Sk 2

Smlouva s Davidem

Smlouva s Davidem je nepodmíněná smlouva mezi Bohem a Davidem, v níž Bůh zaslíbil Davidovi a Izraeli, že Mesiáš vzejde z rodu Davidova, z kmene Juda a navěky ustanoví království. Smlouva s Davidem je nepodmíněná, protože Bůh k jejímu naplnění neurčil žádné podmínky. Naplnění zaslíbení závisí cele na Boží věrnosti a nezávisí na poslušnosti Davida nebo Izraele. Fyzicky se zaslíbení naplnilo v Davidovu synu Šalomounovi, který se stal velkým králem a vybudoval chrám v Jeruzalémě. Ale jak chrám, tak jeho vláda byly dočasné a sloužily jenom jako obraz skutečného naplnění smlouvy, k němuž došlo skrze Mesiáše, Ježíše Krista.

2S 7,12-13.16; 1Pa 17,11-14; 2Kr 6,16

Nová smlouva

Novou smlouvou je zachraňující dílo Ježíše Krista. Ježíš svým utrpením a svou smrtí na kříži zaplatil za hříchy všech, které Otec vyvolil ke spasení. Pro stejnou skupinu lidí získal svou obětí Ducha svatého, který proměňuje lidské životy. Přestože všichni opravdoví věřící bez ohledu na to, kdy žili, mají podíl na nové smlouvě, doba nové smlouvy je jedinečným obdobím, které začalo vylitím Ducha v den letnic. | Žd 7-8; Žd 10,1-18; Ř 8,3-4; Ř 5,12-19; Ř 6; Ř 4; Sk 2

10. Prostředník Kristus

Věčný prostředník

Ve svém věčném úradku se Bohu zalíbilo vyvolit Pána Ježíše Krista, svého jediného Syna, aby byl prostředníkem mezi Bohem a lidmi. Je prorokem, knězem i králem, hlavou a Spasitelem své církve, dědicem všech věcí a soudcem celého světa. Před stvořením světa daroval Otec Pánu Ježíši Kristu lidi, aby je smířil, povolal, ospravedlnil, posvětil a oslavil.

1Pt 1,17-21; 1Tm 2,1-7; Žd 1,1-4; Žd 5,1-10; Lk 1,26-33; Ef 1,15-23; Ř 8,28-30; J 5,16-30

Cele Bůh a cele člověk

Ježíš Kristus, Syn Boží a druhá osoba Trojice, je Bůh. Je stejné podstaty jako Otec a je mu roven. V ustanoveném čase, podle předem určeného Božího plánu, se věčný Syn stal člověkem. Byl ve všem jako my, kromě hříchu. Byl počat Duchem svatým v lůně panny Marie. Toto spojení božského a lidského činí Ježíše navěky Bohem a člověkem v jedné osobě. Je plně Bůh a plně člověk. Jeho božskou a lidskou podstatu nelze zaměňovat ani spojovat dohromady nebo jakkoliv směšovat. Ježíš Kristus, jediný prostředník mezi Bohem a člověkem, byl a je plně a cele Bůh a plně a cele člověk v jedné osobě.

J 1,1-14; Ř 1,14; J 3,16; Mt 28,18-20; J 14,5-14; J 10,22-39; Ga 4,1-7; Žd 4,14-16; Lk 1,26-38; Mt 1,18-24; 1Tm 2,1-7; Žd 2,5-18

Kristovo ponížení a vyvýšení

Pán Ježíš dobrovolně přijal své ustanovení prostředníkem a dokonale naplnil tento úřad. Vytrpěl mnoho bolesti a mučení duše i těla, byl ukřižován, pohřben a po tři dny zůstal pod mocí smrti, ovšem bez jakéhokoliv porušení. Třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha Otce a přimlouvá se za svůj lid. Odtud také znovu přijde v těle na konci časů a bude soudit lidi i anděly.

J 10,14-18; Ga 3,10-14; Iz 53; 1K 15,1-8; Sk 1,1-11; Sk 13,34-37; Ř 8,31-34; 2Tm 4,1-5

Kristus dokonale uspokojil Boží spravedlnost

Ježíš svou dokonalou (aktivní) poslušností Božímu zákonu dokázal, že je dokonalou zástupnou obětí za nás. Svou smrtí na kříži (pasivní poslušnost) uspokojil Boží spravedlnost, zaplatil za svůj lid a dokonal naše spasení. | *Ř 3,21-26; Žd 9,11-15; Žd 10,1-18; Žd 2,14-18; Žd 4,15*

Kristus je vykupitelem těch, kdo byli spaseni v době Starého zákona

Cena za vykoupení nebyla Ježíšem Kristem zaplácena, dokud na sebe nevzal lidské tělo. Ale užitek z jeho dokonání díla byl uplatněn zpětně na Boží vyvolené, kteří žili před ukřižováním, stejně jako je uplatňován na ty, kdo žijí po ukřižování. Skrze zaslíbení, předobrazy, oběti a obřady byl Mesiáš postupně zjevován jako „símě“ ženy, které rozdrtil hlavu hadovi. On je „Beránek, ten zabitý od založení světa.“ On je Spasitel všech vyvolených.

Ga 4,1-7; Ř 3,21-26; Ř 4,1-8; J 3,16; Gn 3; Žd 10,1-18; Ko 2,13-23; Zj 5; Zj 13,1-10; Žd 13,1-8

Ježíš Kristus je náš prorok, kněz a král

Ježíš Kristus, náš Mesiáš, kvůli nám naplnil tři úřady. Kvůli naší lhostejnosti vůči Bohu ho potřebujeme jako proroka, skrze kterého poznáváme Boha. Kvůli našemu oddělení od Boha ho potřebujeme jako kněze, který nás očisťuje a činí přijatelnými pro Boha. Protože jsme nenáviděli Boha, byli dětmi ďábla a satan byl naším otcem, potřebujeme, aby Pán Ježíš byl naším králem, který nás vysvobodil z moci ďábla. Věřící jsou královstvím Božím, kde Pán Ježíš je Pánem a králem.

1Tm 2,1-7; J 1,15-18; Ko 1,21-22; Ř 5,9-11; Ef 2,1-10; J 6,4; Žd 12,1-2

11. Lidská vůle

Svoboda vůle

Každý člověk byl stvořen se schopností svobodně se rozhodovat. Každý člověk svobodně dělá to, co dělat chce. Bůh nikdy netlačí člověka k tomu, aby dělal něco proti své vůli, a to i přes to, že má lidskou vůli cele pod svou kontrolou.

Gn 1,26-27; Gn 2,15-17; J 3,16; Sk 4,27-28; Ř 9,10-21; Ř 3,9-20; Ef 1,11

Otroctví vůle

Kvůli pádu ztratil člověk nejenom věčný život, ale také schopnost zvolit si Boha nebo dobro. To neznamená, že padlý člověk nemá schopnost volby – má. Ale říkáme tím, že padlý člověk díky pádu nenávidí Boha a je spoután, omezen touto svou vlastní přirozeností. Nikdy se sám od sebe nerozhodne důvěřovat Ježíši Kristu jako svému Spasiteli a Pánu. Kdykoliv bude mít možnost svobodně se rozhodnout, vždy dobrovolně zvolí věčné zatracení, nikoliv dokonalou zprávu evangelia.

Ef 2,1-10; J 6,44; 1K 2,14; Ř 1,28-32; Ř 3,10-20; Ř 8,5-7

Vůle věřících v tomto životě

Když nás Bůh zachránil, způsobil, abychom chtěli činit pokání ze svých hříchů a abychom věřili v Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána. Jako věřící nás Bůh uschopňuje k tomu, abychom si volili to, co se líbí Bohu, a dává nám sílu to také dělat. Bůh v nás pracuje takovým způsobem, aby nás dovedl k tomu, že chceme to, co chce on. Činí to však bez toho, že by znásilňoval naši vůli nebo nás tlačil k takovému jednání. Ačkoliv v nás Bůh takto pracuje, v tomto životě

nebudou věřící nikdy žít tak dokonalým způsobem, jako žil jejich Pán.

J 1,12–13; Ř 6,15–18; Sk 11,18; Sk 16,11–15; Ef 2,1–10; Ga 5,16–18

Vůle věřících po smrti

Teprve poté, co věřící zemře a vstoupí do nebe, bude dokonale a nezměnitelně osvobozen k tomu, aby činil jenom to, co je dobré. Bude chtít činit dobré a jenom dobré, a to po celou věčnost.

Zj 21–22

12. Účinné Boží povolání

Vnější povolání

Kázání evangelia všem bez výjimky je tím, co nazýváme vnějším nebo také všeobecným Božím povoláním. Bůh chce, aby všichni uvěřili v Ježíše Krista, a to i přesto, že pro všechny nezajistil odpuštění hříchů. Tomuto vnějšímu povolání je možné vzdorovat, a ti, kteří směřují k záhubě, mu skutečně vzdorují. Takoví nepatří mezi vyvolené a nikdy neuvěří evangeliu.

J 3,16; Sk 17,29–31; Mt 22,1–14; Mt 23,37–39; 1Tm 2,3–7; 2Pt 3,1–9; 1K 2,14; Ř 9,10–24

Vnitřní povolání

Vnitřní, zvláštní, povolání je určeno pouze vyvoleným. V čase, který Bůh ustanovil, jsou ti, kdo byli předurčeni k věčnému životu, neodvratně přivedeni Božím slovem a Duchem ze stavu duchovní smrti, která je jejich přirozeností, ke spásné víře v Pána Ježíše Krista. Náš Bůh jim dává schopnost rozumět Božím věcem, usvědčuje je z jejich hříchů, přivádí je ke skutečnému zármutku a opravdovému pokání, mění jejich srdce a dává jim schopnost věřit evangeliu a podřízovat se mu. Ve svém neodolatelném volání nenutí nikoho k tomu, aby jednal proti své vůli. Ti, kdo přicházejí k Bohu, přicházejí proto, že chtějí. Chtějí však proto, že Bůh způsobil jejich chtění.

Ř 8,28–30; J 6,35–40; Mt 11,25–26; J 6,44; J 3,1–8; Ř 9,10–21; Ř 10,14–15; Ef 2,1–10; Sk 11,18; Ř 6

Pouze Bohu patří všechny zásluhy

Boží účinné povolání není založené na ničem, co člověk udělal, dělá nebo udělá. Každý, kdo reaguje na výzvu evangelia a přijímá

evangelium, k tomu musel být nejprve zmocněn Duchem svatým. Je to stejná moc, kterou byl Ježíš Kristus vzkříšen z mrtvých.

Ř 9,10–21; J 6,44; J 1,12–13; J 3,1–8; Ř 8,5–11; Tt 3,3–8

Nemluvňata a lidé mentálně postižení

Především musíme říci, že celé lidstvo, včetně nenarozených, kojenců, malých dětí a těch, kteří jsou od narození mentálně nezpůsobilí, je pod prokletím a vinou Adamova hříchu. Dále vidíme, že jediným prostředkem spasení, který nám Bůh poskytuje, je dokonané dílo Ježíše Krista na kříži Golgoty. Konečně, bez ohledu na Boží svrchovanou volbu, Bible předpokládá, že se člověk vědomě a úmyslně rozhoduje o tom, zda přijme či odmítne Boha. Takže vzhledem k tomu, že Bible mlčí o údělu těch, kdo jsou od početí nezpůsobilí rozhodnout se o tom, zda přijmou či odmítnou Boha, ponecháváme jejich úděl v rukou dobrého a spravedlivého Boha.

Ř 3,10–18; Ř 3,22–24; Sk 16,30–32; Ř 9,14–18

Nevyvolení

Ty, kdo nebyli Bohem vyvoleni, označujeme za zavržené. Nikdy nebudou reagovat na volání evangelia. Jejich koncem je věčné zatracení. Každý z nich skončí v hořícím jezeře jako ten, kdo nenávidí Boha. Tito zavržení nechtějí jít do nebe.

Mt 7,13–23; Zj 20,11–15; 1K 2,14; Ř 3,10–18

13. Ospravedlnění

Ospravedlnění skrze víru

Bůh ospravedlňuje zadarmo, tzn., že prohlašuje spravedlivými všechny ty, které k sobě neodolatelně povolává. Neospravedlňuje je na základě jejich skutků, tzn., neučinil je spravedlivými, nevlil do nich svoji spravedlnost. Ospravedlňuje je tím, že jim promíjí jejich hříchy, a pohlíží na ně jako na ty, kterým dokonale odpustil, a proto přijal za své; to je definice spravedlnosti. Bůh připisuje nebo uděluje věřícímu naprosté odpuštění hříchů a cele jej přijímá pouze na základě spravedlnosti Ježíše Krista. Kristova oběť na kříži dokonale zaplatila za hříchy všech věřících, proto je jejich ospravedlnění zaručené. Ospravedlnění přijímáme spolehnutím se cele na dílo Ježíše Krista, jenž nás zbavuje našich hříchů. Tato zachraňující víra,

skrze niž samotnou jsme ospravedlnění, je Boží dar, není z nás, ani nedoplňuje nic, co by bylo z nás.

Ř 3,21–31; J 6,44; Ř 4,1–25; Ř 5,12–21; Ef 2,4–10; Ř 10,3–4

Cena za ospravedlnění

Svou poslušností, která ho vedla až ke smrti na kříži, Ježíš Kristus dokonale zaplatil cenu za hříchy těch, kdo uvěří a budou ospravedlněni. Svou obětí plně uspokojil všechny požadavky Boží spravedlnosti vůči těmto hříšníkům. Ospravedlnění vyvolených je dílem Boží milosti, protože nikdo si nezaslouží být zachráněn.

Žd 10,1–14; Ř 3,19–31; Iz 53; Ef 2,1–10; Ř 5,18–19

Kdy jsou vyvolení ospravedlnění?

Na věčnosti Bůh naplánoval ospravedlnění pro své vyvolené. Když se naplnil stanovený čas, Ježíš Kristus zemřel za jejich hříchy a byl vzkříšen pro jejich ospravedlnění. Jednotliví vyvolení nejsou osobně ospravedlnění, dokud na ně Duch svatý v ustanoveném okamžiku neaplikuje dílo Ježíše Krista. Do té doby jsou pod Božím hněvem a teprve potom věří a jsou ospravedlněni.

Ef 1,2; Tt 3,3–7; Ř 5,6–11; Ř 4,1–8; Ř 10,9–15

Ospravedlnění ve Starém zákoně

Věřící v době Starého zákona byli ospravedlněni stejným způsobem jako věřící v době Nového zákona – skrze Kristův kříž.

Ř 4; Ga 3

Vložení aktivní poslušnosti

Ježíšova dokonalá poslušnost Mojžíšovu zákonu byla nutná, aby mohl být naším zástupcem na kříži, ale dokonalé zachovávání zákona Ježíšem není vloženo na náš účet a není nutné pro naše ospravedlnění. To jediné dílo, které zajišťuje naše ospravedlnění, je utrpení a smrt Ježíše na kříži. Tímto činem zaplatil za naše hříchy a získal pro věřící takové postavení před Bohem, jako kdyby dokonale zachovali celý zákon. Kristovo dílo kříže zajišťuje všechno, co je potřeba pro naše ospravedlnění.

Ř 5,12–19; Ř 8,3–4; Žd 10,14–18, Žd 4,15; 1Pt 1,18–19

14. Přijetí (adopce)

Bůh všechny, které ospravedlnil, přijal (adoptoval) do své věčné rodiny. Když jsou přijati (adoptováni), stávají se Božími dětmi a získávají práva a výsady, které zahrnují mimo jiné přijetí Ducha svatého, v němž volají „Abba“, tedy „Otče“, mají v modlitbách přístup před trůn milosti, je jim zaručena ochrana od Otce, zajištění a milující péče. Jsou také vychováváni Otcem, takže se mu stávají stále podobnějšími v jeho svatosti. Každý, kdo byl přijat Otcem, nebude nikdy odmítnut nebo zatracen. Jako spoludědic s Ježíšem Kristem získává podíl na věčném životě.

Ef 1,1-14; Ř 8,5-39; Žd 12,1-13

15. Posvěcení

Nové srdce

Ti, kdo přijali Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána, byli obnoveni, znovuzrozeni a dostali nové srdce. Jenom díky tomuto novému srdci, které je stvořené Duchem svatým, touží po tom, aby byl Ježíš Kristus Pánem jejich života. Před tím, než se člověk stane věřícím, nenávidí Boha a je spoután svým hříchem, což znamená, že není schopen činit ani chtít to, co by potěšilo Boha. Znovuzrození ale dělá z Božího nepřítel člověka, který miluje Boha a touží dělat radost Bohu, který se mu dává poznat skrze Písmo.

Ř 6; Žd 8,7-13; Ř 8,1-17; Ef 2,1-10; Ř 1,30

Boj s hříchem

Bůh nachází potěšení v tom, když věřící v průběhu celého svého křesťanského života vzdorují zlým žádostem staré přirozenosti. V tomto životě křesťan nikdy nezakusí dokonalost. Dokud bude Boží dítě v tomto těle, nikdy nebude schopné činit to, co by bylo dokonale dobré.

Ga 5,16-18

Zaručený růst

Smrt Ježíše Krista na kříži zajišťuje všem věřícím duchovní růst. Ježíš na kříži zaplatil za proměnu života pro každého, kdo věří. Přestože každému věřícímu byla dána jiná míra i rychlost růstu, všichni křesťané zakusí proměnu života a ponesou ovoce Ducha.

Věřící mohou na nějakou dobu upadnout do hříchu, ale nakonec budou činit pokání a obnoví své společenství s Otcem.

Ř 6; Ř 8,1-17; Fp 1,3-6; 1J 9-11; Mt 13,1-23; Žd 10,14; Zj 2,7

Zaručené konečné vítězství

Věřícím je zaslíbeno, že budou zachováni až do konce. Ježíš nezaplatil jenom za spásnou víru a za proměněný život svého lidu, ale zaplatil také za to, že ve své víře budou jeho vyvolení zachováni až do konce a vejdou do nebeského království.

Fp 1,3-6; Ř 8,28-39; Ju 24-25

16. Zachraňující víra

Zachraňující víra je dar

Zachraňující víra je Božím darem, který Bůh Duchem svatým dává v ustanovený čas svým vyvoleným. Tento dar způsobuje, že ten, kdo je vyvolený, uvěří evangeliu a stává se členem Boží rodiny. Tato víra nemá svůj původ v člověku ani nepochází z nějakého dalšího zdroje, ale je darovaná Bohem.

Ef 2,4-10; Sk 11,18; Sk 13,48; J 1,12-13; Tt 3,4-7; J 3,1-8; 1K 2,6-16

Účinky zachraňující víry

Na základě této zachraňující víry křesťan věří, že Bible je autoritativním Božím slovem. Je mu dána schopnost věřit Písmu ve všem, co učí. Prvním a hlavním účinkem této zachraňující víry je, že jako jeden z vyvolených přijímá Ježíše Krista jako Spasitele a Pána, aby na něm v otázce svého spasení cele závisel, a že ho přijímá právě takového, jak popisuje Písmo. Zachraňující víra následně vede k takovému způsobu života, který je charakterizován dobrými skutky.

2Tm 3,16-17; 1J 2,3-6; Ef 2,8-10; Ř 4

17. Pokání

Definice pokání

V určeném čase uděluje Duch svatý každému vyvolenému pokání, které ukazuje, že rozumí své vzpouře proti Bohu a své vině, za které musel Ježíš Kristus zaplatit svou smrtí. Pokání vede každého, kdo ho přijímá, k opravdové lítosti nade vším, čím se proti Bohu provinil,

a dává člověku schopnost odvrátit se od sebestřednosti k Bohu a podřídit se Ježíši Kristu jako Pánu.

Lk 3,1-20; Sk 2,37-41; Sk 20,21; Sk 11,18; 2K 7,2-12; Ř 6,15-18

Potřeba pokání

Zpráva evangelia je: „Odvrať se od svých hříchů (čiň pokání), věř tomu, že jenom smrt Ježíše Krista na kříži tě zachránila z tvých hříchů, a následuj Krista jako svého Pána.“ I když samotné pokání není cenou za hřích ani prostředkem k získání odpuštění (odpuštění získáme jenom přijetím toho, co Ježíš Kristus udělal na kříži), bez pokání nemůžeme mluvit o skutečném spasení.

Sk 2,37-41; Mt 24,14; Mt 28,18-20; Sk 1,8

Trvající pokání

Na počátku křesťanského života je pokání, bez něhož nemůže být nikdo spasen. Ale pokání není jenom tento úvodní okamžik v životě křesťana, ale je to celoživotní záležitost. Vzhledem k tomu, že věřící pokračuje v boji s hříchem, dokud nezemře a nevstoupí do Boží přítomnosti, je jeho zodpovědností činit pokání ze všech známých hříchů. Všichni opravdoví věřící žijí životem, na němž jsou vidět znaky pokání.

1J 1,5-2,2; Ř 6,14; Mt 5,1-12; 1J 3,9-10

18. Dobré skutky

Definice dobrých skutků

Dobré skutky jsou takové skutky, které jsou vykonané v souladu s Božím slovem a jsou motivované touhou potěšit Boha Písma. Pouze věřící jsou schopni dělat dobré skutky.

1K 10,31; 2Tm 3,16-17; Ř 3,9-20; Ef 2,8-10; Tt 1,16

Dobré skutky dokazují přítomnost zachraňující víry

Dobré skutky jsou důkazem opravdové zachraňující víry. Ačkoliv nejsme spaseni dobrými skutky, nikdo nebude zachráněn bez dobrých skutků. Dobré skutky jsou součástí spasení, které Ježíš na kříži vydobyl pro vyvolené. Není možné mít jednu část spasení (víru) a současně nemít druhou (proměněný život zjevný na dobrých skutcích).

Ef 2,8-10; Jk 2,14-26; Ř 8,5-17; 1J 2,3-6

Zdroj dobrých skutků

Motivace a schopnost činit dobré skutky nevychází ze samotných věřících, ale z působení Ducha svatého, který v nich přebývá. Všechny zásluhy za dobré skutky tak patří pouze samotnému Bohu.

Ef 2,8–10; J 15,1–4; Žd 8,7–13; Tt 3,4–7; Fp 1,6

Spasení si není možné zasloužit

Svémi dobrými skutky si věřící nemohou zasloužit věčný život. Cokoliv věřící dělá je poznamenané hříchem. Jediným důvodem, proč jsou dobré skutky věřících přijímané jako dobré, je, že věřící je bezpodmínečně přijat Bohem kvůli tomu, co Ježíš Kristus vykonal na kříži Golgoty.

Ef 2,8–10; Ř 4; Ga 3,1–14; Ga 5,16–18; Fp 3,12–14; Ef 1,11–14

Skutky nespasených

Jediné skutky, které jsou pro Boha přijatelné a které ho mohou potěšit, jsou skutky konané věřícími, které jsou v souladu s jeho Slovem a jsou činěné s cílem potěšit Boha. Náboženské nebo humanitární skutky konané nevěřícími mohou vypadat skvěle v očích světa, mohou se zdát užitečné pro toho, kdo je koná nebo druhým lidem, přesto se nemohou líbit Bohu, protože oslavují člověka, nikoliv Boha. | *Ř 3,9–20; 1K 10,31; Fp 3,7–8*

19. Jistota spasení

Definice jistoty

Jistota je přesvědčení, že zaslíbení evangelia se vztahuje na toho, kdo v něj věří. Duch svatý ujišťuje každého věřícího při jeho obrácení. Takže všichni, kdo mají záchraňující víru, mají také jistotu spasení.

Ř 8,5–17; J 10,10.22–30; Sk 13,48

Zápas o jistotu spasení

Opravdový věřící nikdy úplně nepřijde o ujištění o svém spasení. Může po nějakou dobu zápasit o tuto jistotu, ale nakonec vždy znovu dojde k plnému ujištění o svém spasení. Duch svatý používá objektivní zaslíbení evangelia a důkazy plynoucí z proměněného života k tomu, aby věřícímu pomohl znovu získat plnou jistotu spasení.

Ř 8,5–17; 2Pt 1,10–11; J 3,16; 1J 3,9–10

20. Zákon Boží

Shrnutí zákona

Celý zákon Ježíš shrnul do dvou přikázání: „Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.“ To je největší a první přikázání. Druhé je mu podobné: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“ Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“

Mt 22,37–40

Ústní zákon

Některé zákony byly dané lidstvu před Mojžíšovým zákonem. V Písmu vidíme doklady o tom, že to tak skutečně bylo, ale nenacházíme žádný konkrétní případ vydání takového zákona. Je velmi pravděpodobné, že tyto zákony byly v platnosti pouze v té generaci, které byly dány a nepřecházely na další generace.

Gn 4,1–16, 7,2–3

Morální zákon

Neexistuje žádný biblický důvod pro používání pojmu „morální zákon“. Každý zákon daný pro určitou dobu je spojen s tou dobou, pro kterou byl určen. Nikde v Písmu nenacházíme myšlenku, že takto časově omezený zákon je univerzálně platný v každé době.

Zákon svědomí

Smysl pro dobré a špatné, který má každý člověk, ale nikdo podle něj není schopen žít. Tento zákon je důsledkem toho, že člověk byl stvořen k Božímu obrazu. I přes to, že Adam zhřešil a Boží obraz byl hříchem poničen, v každém člověku je stále ještě něco z tohoto obrazu. Tento zákon není nijak přesně definován a může být velmi pokřiven. Přesto zákon svědomí odsuzuje každého člověka, protože nikdo není schopen žít s ním v souladu.

Ř 1,26–32; Ř 2,12–16

Mojžíšův zákon

Tento zákon byl Bohem dán Mojžíšovi na hoře Sinaj pro národ Izrael. Mojžíšův zákon byl svázán s Izraelci od chvíle, kdy jim byl dán na hoře Sinaj až do započetí doby Nové smlouvy o letnicích.

Ex 19–20; Sk 2,1–21; Ga 3,15–25; Ga 4,21–31; Žd 8,7–13

Desatero

Desatero je shrnutím požadavků Staré smlouvy, smlouvy skutků, kterou Bůh dal Izraeli na hoře Sinaj. | *Ex 34,27–28; Ex 20; Dt 5; 2K 3*

Zákon Kristův

Toto je zákon, který musí být zachováván v době Nové smlouvy. Dostali jsme ho skrze Ježíše Krista a apoštoly a obsahuje všechno, co dnes mají věřící poslušně zachovávat. Kristův zákon obsahuje jak nové zákony, tak i staré, které byly obsažené v zákoně Mojžíšově.

1K 9,19–23; Ga 6,1–5; Ef 4,25–32; Mt 5–7

21. Uctívání

Cíl uctívání

Pravé uctívání má za cíl jedině Boha Otce, Syna a Ducha svatého, nikoho jiného, pouze jeho jediného. Andělé, svatí, Marie, matka Ježíšova ani žádné jiné stvoření nemá být uctíváno. Ale kvůli pádu do hříchu se uctívání Boha neobejde bez prostřednictví Ježíše Krista, našeho velekněze. Zprostředkování uctívání knězem v době Starého zákona sloužilo jenom jako stín, který ukazoval na pravého Prostředníka, Ježíše Krista, který je jediným prostředníkem mezi Bohem a lidmi.

Mt 22,34–40; Mt 28,18–20; Mt 4,8–11; Žd 9,1–10.18; 1Tm 2,1–7

Místo uctívání

„Dům Páně“ je koncept Staré smlouvy, který mluví nejprve o svatostánku, později o chrámu. Opravdové uctívání v době Nové smlouvy není spojené s žádným konkrétním místem ani s budovou. Věřící – jednotlivě i společně – jsou nyní chrámem Ducha svatého.

Ex 21,19; 1Kr 8,41–43; J 4,1–26, Žd 10,24–25; 1K 3,16–17; 1K 6,18–20; Ef 2,22; 1Pt 2,5

Den uctívání

Ačkoliv Pán Ježíš Kristus vstal z mrtvých prvního dne v týdnu, Písmo nikde nepřikazuje věřícím, aby se v tento den scházeli. Neděle není křesťanským dnem odpočinku. Den odpočinku, židovský sabat, byl obrazem našeho spasení a byl naplněn v Kristu. Příkázání, které vyžadovalo zachovávat den odpočinku, došlo svého naplnění a ukončení společně se starou smlouvou. V době nové smlouvy je věřícím

příkázáno, aby se shromažďovali s Božím lidem, s církví. Věřící mají svobodu v tom, který den (které dny) v týdnu se budou shromažďovat. | Mt 28,1-10; Sk 20,27; Ko 2,6-23; Žd 4,1-11; Žd 10,24-25

Uctívání v novozákonní době

V novozákonní době je celý život křesťana uctíváním a každý den je pro něj svatý. | Ř 12,1-2; 1K 10,31

22. Světská vláda

Zřízení Bohem

Všechny vládní autority byly ustanoveny Bohem. Vzpoura proti těmto autoritám je vzpourou proti Bohu. | Ř 13,1-7

Světská vláda má omezenou pravomoc

Věřící je vázán poslušností světským autoritám do té míry, pokud se od něj nevyžaduje jednání, jež je v rozporu s tím, co Boží slovo přikazuje nebo zakazuje.

Ř 13,1-7; Sk 4,1-22

Podíl věřících na světské vládě

Protože světská vláda je zřízena Bohem, mohou se na ní věřící podle svých možností podílet. Při tom však nesmějí jednat proti svému svědomí, které je vázané Slovem Božím.

Ř 13,1-7; Lk 3,1-14; Sk 10,1-8

Podřizování se světským autoritám

Písmo přikazuje věřícím, aby se modlili za ty, kdo stojí v autoritě, aby je měli v úctě, platili daně a poslouchali zákony země. Přitom není podstatné, zda v moci postavený člověk je nebo není věřící.

1Tm 2,1-7; Ř 13,1-7

23. Sňatek a rozvod

Definice manželství

Manželství bylo ustanoveno Bohem jako životní svazek muže a ženy. Věřícím je povoleno uzavřít sňatek pouze s jiným věřícím.

Gn 2,18-25; Ef 5,22-33; 1K 7,39-40; Ř 7,1-3

Účel manželství

Manželství slouží celé řadě Bohem ustanovených cílů. Hlavním smyslem je zajistit partnerství. Dalším cílem je plození potomků. Jiným důvodem manželství je vytvořit zákonný rámec pro náš sexuální život. Manželství také slouží jako obraz vztahu mezi Kristem a církví.

Gn 2,18–25; Gn 1,26–31; Př 2,17, Mal 2,13–14; 1K 7,1–7; Ef 5,22–33

Člověk může zůstat svobodný

Přestože se většina lidí ožení nebo vdá, Bůh dává některým lidem schopnost k tomu, aby zůstali svobodní. Takový člověk má větší možnosti sloužit Pánu a církev si má takového člověka vážit.

Mt 19,10–12; 1K 7,25–40, 1Te 4,3–8; 1K 7,8–9

Rozvod

Existují dva legitimní důvody, kvůli nimž je věřícím povoleno (nikoliv nařízeno) se rozvést. První důvod je spáchání cizoložství bez následného pokání. Druhým důvodem je situace, kdy se nevěřící partner rozhodne opustit věřícího.

Mt 19,1–12; 1K 7,10–16

Opětovný sňatek

V době nové smlouvy je po rozvodu vždy povolen opětovný sňatek, kromě případů, kdy se věřící rozvedl z nebiblických důvodů. Když se dva křesťané rozvedou z nebiblických důvodů, mají být povzbuzováni a vedeni k tomu, aby se smířili, obnovili svůj vztah a znovu se vzali. | *Mt 19,8–9; 1K 7,10–16*

24. Církev

Lid Boží

Všichni Boží vyvolení, kteří kdy žili, žijí nebo budou žít, tvoří jedinou pravou obecnou církev. | *Zj 5,9–10*

Boží lid v době Nového zákona

Během celé historie měl Bůh vždy v každé generaci svůj lid. Ale teprve den letnic je historickým počátkem církve. Církev je složená z Židů a pohanů a neřídí se zákonem Mojžišovým, ale zákonem Kristovým. | *Ef 2,11–22; Ko 1,15–20*

Místní církev

V době nové smlouvy je místní církev viditelným vyjádřením Kristovy církve. Všem věřícím je přikázáno shromažďovat se v místní církvi a navzájem se budovat ve víře.

1K 12; Žd 10,24–25; Sk 2,42–47; Zj 1,4–3,22

Vedení církve

Každé místní církvi dal Bůh dvě skupiny vedoucích: starší a diákonny (služebníky). Zodpovědností starších je pečovat o místní církev a vyučovat ji. Starší jsou konečnou lidskou autoritou v církvi. Aby mohl nějaký muž být ustanoven jako starší, musí splňovat kvalifikace stanovené Písmem (1. Timoteovi 3 a Titovi 1). Panovat nad církví je jim zapovězeno. Církev, která nemá alespoň dva starší, není kompletní. Všichni starší jsou si rovni a jsou pastýři (pastoři) církve. Ženám není dovoleno být staršími církve.

Tt 1,5–16; 1Tm 3,1–13; Ef 4,9–16; Fp 1,1–2; Sk 14,21–25; Žd 13,17; Mt 20,20–28

Diákonni pomáhají starším. Jsou povoláni k tomu, aby sloužili podle rozhodnutí starších, a jejich povinnosti jsou určeny staršími. Diákonni musí splňovat kvalifikaci stanovenou v 1. Timoteovi 3.

1Tm 3,8–13; Sk 6,1–6; 1Tm 2,11–15

Kázeň v církvi

Zodpovědností místní církve je vykonávat kázeň v církvi. Způsob, jakým by kázeň měla probíhat, je popsán v Matoušovi 18,15–17. Prvním krokem je osobní soukromá výzva k hříšníkovi. Pokud nečiní pokání, potom má být volán k pokání spolu s jedním nebo dvěma dalšími svědky. Pokud setrvává v hříchu, potom má být přiveden před církev a znovu vyzván k pokání. Pokud neuposlechne ani církev, má být vyloučen z církve a má na něj být nahlíženo jako na nevěřícího. Členové církve jsou zodpovědní za to, aby ho vyzývali k pokání. Jejich vztah s ním nemá být na stejné rovině, jako kdyby byl křesťan – a to až do té doby, dokud nebude činit pokání. Každý zjevný hřích, z něhož hříšník nečiní pokání je důvodem pro vykonávání kázně.

Je-li někdo vyloučen z církve, znamená to, že se nechce podřizovat vládě Ježíše Krista. Neochota podřídit se Kristu je známkou toho, že takový člověk nemá spásnou víru. To je také důvodem, proč je na ty, kdo jsou vyloučeni z církve, pohlíženo jako na nevěřící.

Hlavním důvodem a cílem kázně v církvi, je náprava a obnova hříšníka, tedy jeho obnovení vztahu s Kristem. Všichni členové církve jsou zodpovědní za to, aby hříšníka vedli k pokání.

Mt 18,15–20; 1K 5,1–13; Ga 6,1–5; 1Tm 5,17–20; 1J 2,3–6

25. Ustanovení pro církve

Lid nové smlouvy dostal od Boha dvě ustanovení, která má zachovávat. Jedná se o křest a Památku Páně. Obě tato ustanovení byla nařízena Ježíšem Kristem a církve je má zachovávat až do Pánova příchodu. Tato ustanovení jsou vnějšími obrazy duchovních pravd. Samy o sobě nemají žádnou moc.

Mt 28,18–20; Ř 6,1–4; 1Pt 3,18–22; Lk 22,7–38; 1K 11,17–34

26. Křest

Význam křtu

Slovo křest v původním slova smyslu znamená ponoření. Ustanovení křtu (ponořením do vody) je formálním (vnějším) výrazem vyznání víry věřícího. Jedná se o vnější znamení toho, co se stalo v nitru věřícího. Když je někdo pokřtěn, vyznává tímto aktem, že se ohledně svého spasení spoléhá pouze na Ježíše Krista a touží po tom, aby Kristus byl Pánem jeho života. Křest je neoddelitelnou součástí velkého poslání, a proto mají věřící být křtěni, dokud Pán nepřijde.

Ř 6,1–4; 1Pt 3,18–22; Mt 28,18–20; Sk 2,37–41

Způsob křtu

Klíčovým prvkem ve svátosti křtu je voda. Křest symbolizuje smrt, pohřeb a vzkříšení Ježíše Krista. Ačkoliv Písmo nevyžaduje žádný konkrétní způsob provedení křtu, je ze slova samotného (ponoření) zjevné, že nejlepší způsob křtu je křest ponořením.

1Pt 3,18–22; Ř 6,1–4; Sk 8,36–40

Provádění křtu

Písmo ukazuje, že každý křesťan je kněz. Z toho vyplývá, že žádný věřící nemá zvláštní pověření k tomu, aby křtil. Přestože křest je veřejným vyznáním víry křesťana, Písmo zaznamenává, že mnohé křty proběhly v soukromí. Proto není nutné, aby křest byl součástí

veřejného shromáždění. Každý křesťan je oprávněn k tomu, aby pokřtil toho, kdo vyznal víru v Ježíše Krista.

1Pt 2,9–10; Sk 8,26–40; Sk 16,16–40

27. Památka Páně

Ustanovení

Památku Páně (nebo také Večeři Páně) ustanovil náš Pán Ježíš Kristus v tu noc, kdy byl zrazen. Toto ustanovení Nové smlouvy má církev zachovávat až do druhého příchodu Ježíše Krista.

Mt 26,17–30; 1K 11,17–34

Význam památky Páně

Chléb a víno jsou připomínkou oběti Ježíše Krista na kříži za svůj lid. Chléb symbolizuje jeho tělo, které bylo proklete místo nás, a víno symbolizuje jeho krev, která byla prolita pro odpuštění našich hříchů a zaplacení naší spásy. Chléb a víno památky Páně se nestávají skutečným tělem a krví našeho Pána (takto to učí učení o proměně, tzv. transsubstanciaci). Ježíš není fyzicky přítomný, přestože chléb zůstává chlebem a víno vínem (což je pohled učení o tzv. konsubstanciaci neboli reálné přítomnosti). Ježíš je při památce ve věřícím duchovně přítomen stejně, jako v kteroukoliv jinou chvíli od jeho uvěření. V přijímání památky Páně nedochází k žádnému neobvyklému zpřítomnění Pána Ježíše Krista v životě věřícího. Památka Páně je připomínka. Je to chvíle, v níž si připomínáme nejdůležitější událost naší víry, smrt Ježíše Krista na kříži, tj. splacení dluhu za hříchy vyvolených.

Lk 22,7–23; 1K 11,17–34

Varování

Kdokoliv vyznává, že věří a podílí se na Večeři Páně neuctivým a sebestředným způsobem, nebo setrvává v hříchu, z něhož nechce činit pokání, jí a pije sám sobě k odsouzení. Náš Pán slibuje, že bude káznit všechny, kdo si se vši vážností neberou k srdci připomínku smrti Ježíše Krista na kříži.

1K 11,27–32

28. Stav člověka po smrti a vzkříšení z mrtvých

Co se děje po smrti

Až zemřeme, naše těla se rozloží a obrátí se v prach. Naše duše nebo duch (oba pojmy mluví o „skutečném člověku“) žije navěky. Věřící je po smrti přijat do nebe, kde budou s Pánem a budou čekat na vykoupění těla. Nevěřící jsou okamžitě vrženi do pekla, a zatímco zakoušejí vědomé utrpení, čekají na den soudu. Bible nezná žádná jiná místa, kam by se duše mohla po smrti dostat.

Gn 3,19; Mt 16,24–28; 1Pt 3,18–22; Mt 25,31–46; Ř 8,18–25; Fp 1,21–26; Mt 13,24–45

Co se stane při Kristově příchodu

Věřící, kteří se dočkají Kristova druhého příchodu, nezemřou, ale budou v jediném okamžiku proměněni do vzkříšeného stavu. Ve stejném okamžiku budou věřící, kteří zemřeli, vzkříšeni a dostanou nová neporušitelná těla a všichni věřící budou s Pánem Ježíšem Kristem na nové zemi a v novém nebi. Nevěřící budou navěky zakoušet plnost Božího hněvu v ohnivém jezeře.

1Te 4,13–18; Mt 24; 1K 15,12–58; Zj 20–22

29. Poslední soud

Bůh určil den, kdy bude soudit svět svou dokonalou spravedlností skrze Ježíše Krista, jemuž dal všechnu moc a autoritu. V tento den budou souzeni padlí andělé stejně jako všichni, kdo kdy žili na zemi. Všichni se musí ukázat před soudným stolcem Kristovým a vydat počet ze všeho, co činili (což zahrnuje jak skutky, tak i slova a myšlenky) za svého života na zemi. Pán Ježíš v onen den vynese svůj neměnný verdikt, který navěky určí úděl každé souzené bytosti. Nespravedliví budou posláni do ohnivého jezera, kde budou zakoušet věčné utrpení daleko od Pána a jeho slávy, zatímco spravedliví, za které Ježíš zaplatil na kříži, budou odměněni a vstoupí do věčného života spojeni s Kristem.

J 5,16–30; Ju 5–7; 2K 5,6–10; 1K 4,1–5; Mt 25,31–46; Zj 20,11–15; 2Te 1,9

30. Role žen

Muži a ženy jsou si rovni

Písmo jasně prohlašuje, že muži a ženy jsou si před Pánem rovni. Tato pravda je velmi jasně vyjádřena všeobecným kněžstvím všech věřících. | *Ga 3,26–29; 1Pt 2,4–12*

Muži a ženy mají různé role

Na počátku stvořil Bůh člověka jako muže a ženu. Prvního stvořil Adama a potom z jeho žebra vytvořil Evu. Tento pořádek stvoření vede k podřízení ženy manželovi v manželství a k podřízení žen mužům v církvi. Poslušnost Stvořiteli žena vyjadřuje poddaností svému manželovi a podřízeností mužům, kteří jsou ustanoveni jako vedoucí v církvi. Ženám není dovoleno vyučovat ani mít jakoukoliv formální autoritu nad muži v církvi. | *Gn 2,4–25; 1Tm 2; Ef 5,22–33; 1K 11,2–16*

31. Děti a církev

Role dětí v církvi

Žádné dítě kromě takového, na němž jsou patrné známky zachraňující víry, nemůže být považováno za člena Boží rodiny. Ale všechny děti navštěvující církev mohou přijímat velký užitek od Božího lidu a z Božího slova a jsou pro nás tím nejvzácnějším misijním polem. | *Mt 19,13–14*

2018 © Biblická církev Praha, z. s.
Hošťálkova 1C, 169 00 Praha 6
www.krestanepraha.cz
Určeno pro vnitřní potřebu církve.